

ATT SKIFTA PERSPEKTIV GENOM KONSTEN

Erika Larsson

Konsthistoria & Visuella studier, Lunds Universitet

Nedan beskrivs två angelägna forskningsteman som knyter an till planerad forskning. Det ena handlar om att utveckla nya - och vidareutveckla existerande metoder för konstförmedling, genom ett planerat samarbete. Det andra handlar om att utforska frågan om hur konkreta exempel från nutida konst kan bearbeta våra gemensamma händelser.

1. ATT UTVECKLA NYA & VIDAREUTVECKLA EXISTERANDE METODER FÖR KONSTFÖRMEDLING

Inom detta tema ligger fokus vid att utveckla nya - och vidareutveckla existerande - metoder för konstförmedling. Som exempel ges ett förslag på samarbete mellan avdelningen för Konsthistoria & visuella studier vid Lunds universitet och Skissernas museum, också i Lund. Skissernas museum öppnar sig åt två håll - "utåt" mot allmänheten och "inåt" mot universitetet och de kunskapstraditioner som universitetets discipliner representerar. Det betyder att museet både skapar möten mellan konst och museibesökare och har rollen som bro mellan konst och vetenskap. Därigenom kan museet också vara en ingång för besökare att närma sig universitetets kunskapsvärldar på ett alternativt sätt. Detta skapar behov av varierade och mångfacetterade metoder för konstförmedling.

I ett föreslaget samarbete mellan universitetet och museet ligger fokus vid konstens förmåga att öppna för kognitiva perspektivskiften. Den teoretiska delen består av en kartläggning av aktuell forskning om metodik inom konstförmedling samt en analys av de komponenter som är centrala för olika förmedlingsmetoder. Det kan t.ex. röra sig om olika sätt att skapa tröskeeffekter, leda dialog, mobilisera eller "inaktivera" förkunskaper, att stimulera och medvetandegöra perceptuella och kognitiva processer, etc.

Målet med samarbetet är att skapa ett laboratorium för förmedling där nya metoder och grepp kan designas och testas i praktiken. Det långsiktiga syftet är att bygga upp en utökad kunskapsbas som resurs för museets arbete med förmedling nu och i framtiden.

KONST SOM BEARBETNING AV DET GEMENSAMMA SVÅRA

Även i detta planerade forskningsprojekt ligger fokus vid konstens förmåga att öppna för kognitiva perspektivskiften. Svåra aspekter av svensk historia är ett område av ökande intresse hos historiker och inom populärkulturen. Under det senaste decenniet har ett antal både populära och akademiska böcker publicerats

med fokus på områden som slaveri och kolonisation, rasbiologi och eugenik. Genom att fokusera på dynamiken mellan konstnärligt skapande, sorgprocesser och kollektiva minnen knyter projektet samman och bygger vidare på befintliga trender inom både forskning och konst samt i samhället i övrigt.

Genom att fokusera på det långsamma, genom olika strategier och i olika former utforskandet av dessa ämnen som vissa konstnärliga processer innefattar ställer forskningsprojektet frågan på vilka sätt nutida konst, som tar upp svåra inslag i vår kollektiva historia, bidrar till en bearbetning av det förflutna som kan förstås i termer av en sorgprocess?

Därutöver ställer sig projektet frågan vilken vidare/djupare förståelser av svåra delar av historien (till att börja med rasbiologin men i senare skede även andra delar av Sveriges svåra historia) som denna bearbetning kan leda till?

Projektet finner projektet inspiration i tre slags källor:

1. De som analyserar konst som sorgearbete över mörk historia.
2. Sorgearbete över mörk historia, men inte särskilt kopplad till konst.
3. Teorier om sorgprocesser som sådan.

Projektet föreslår att kombinationen av dessa öppnar upp möjligheter att närma sig delar av Sveriges mörka historia genom ett perspektiv som hittills varit utforskat.